

Nou Hätä!

HÄTÄPUHELU 112

Hätänumero 112 kannattaa pitää esillä.

On tärkeää, että hätänumeron osaaminen on “syöpynyt selkätimeen”, että sen varmasti muistaa hädän hetkellä. Hätänumerot ja hätäilmoituksen teko-ohje löytyvät puhelinluettelon alkulehdiltä, mutta ajan säästämiseksi kannattaa hätänumero 112 pitää aina näkyvillä puhelimen lähellä. Lankapuhelimen lähellä kannattaa pitää näkyvillä myös osoite. Onnettomuudesta selviäminen on usein kiinni siitä, miten nopeasti hätäilmoitus tehdään.

Hätänumeroon 112 soitetaan ilman suuntanumeroa

Hätänumeroon soitetaan aina ilman suuntanumeroa, myös matkapuhelimella. Puhelu ohjautuu lähimpään hätäkeskukseen. Jos soittaa esimerkiksi opettajanhuoneen tai työpaikan puhelimesta, on usein ensin valittava ulkolinjan numero (usein 0). Hätäpuhelu on maksuton. Hätänumeroon voi soittaa myös puhelinautomaateista ilman kolikkoa tai korttia. Kännyklästä voi soittaa aina hätänumeroon ilman saldoa, ilman sim-korttia ja vaikka kännykänn näppäimet olisi lukittu.

Hätäilmoitus tehdään turvallisesta paikasta

Jos tulipalon alkua ei saa itse sammumaan, on poistuttava palavasta asunnosta ja tehtävä hätäilmoitus vaikkapa naapurista. Myrkylliset savukaasut näet tainnuttavat nopeasti. Jos näkee jonkun tien päällä tarvitsevan apua, on käytävä tarkistamassa tilanne. Matkapuhelimella on parempi ilmoittaa avun tarpeesta paikan päältä eikä vasta kymmenien kilometrien päästä. Näin voi antaa tarkemmat tiedot hätäkeskukseen. On tietysti hyvä, että ilmoitus tehdään myöhemminkin.

Oppilaan vihkon sivu 2, tehtävä 3

Kuinka monta prosenttia haastatelluista tiesi, mikä on yleinen hätänumero? Voitte halutessanne lähettää kyselyn vastauksen Suomen Pelastusalan Keskusjärjestöön, sähköpostiosoitteeseen: vaihe@spek.fi. Kiitos vastauksestanne!

Hätäilmoitus numeroon 112 tehdään näin

Hätäilmoituksen ottaa vastaan hätäkeskuspäivystäjä, joka kysyy tarvittavat tiedot oikeassa järjestyksessä. Tärkeintä on pysyä itse rauhallisena ja pitää linja auki, kunnes hätäkeskuspäivystäjä antaa luvan sulkea.

- 1 Kerro, mitä on tapahtunut. Onnettomuus? Sairauskohtaus?
- 2 Kerro tarkka osoite ja kunta.
- 3 Vastaa rauhallisesti hätäkeskuspäivystäjän esittämiin kysymyksiin.
- 4 Toimi sinulle annettujen ohjeiden mukaan.
- 5 Lopeta puhelu vasta, kun saat luvan.

Oikea apu lähtee nopeasti

Hätäkeskus arvioi avun tarpeen ja lähettää paikalle pelastusyksikön, palokunnan, poliisin, sairaankuljettajan, sosiaalitoimen kriisiavun tai muun tarvittavan avun sekä antaa soittajalle toimintaohjeita. Kiireellisessä tapauksessa hätäkeskuspäivystäjä hälyttää pelastajat matkaan jo puhelinsoiton aikana. Hätäkeskus voi viestittää täsmentäviä osoite- ja tapahtumatietoja matkalla oleville pelastajille.

Kaupungeissa apu tulee perille jopa muutamassa minuutissa. Maaseudulla poliisin, palokunnan ja sairaankuljetuksen saapuminen kestää usein 20-30 minuuttia. Avun saantia voi nopeuttaa järjestämällä tulossa oleville pelastusyksiköille esteettömän pääsyn paikalle ja opastamalla ne esimerkiksi portilta oikeaan paikkaan.

Hätäkeskukseen kannattaa ilmoittaa, jos tilanne muuttuu ennen avun tuloa. On hyödyllistä kertoa myös oma puhelinnumero, jotta hätäkeskuspäivystäjä voi tarvittaessa kysyä lisätietoja tai antaa ohjeita.

112 auttaa aina

Hätänumerosta saa apua kaikenlaisiin onnettomuuksiin. Hätänumeroon soitetaan esimerkiksi silloin, kun sattuu tapaturma tai liikenneonnettomuus, joku saa sairauskohtauksen, löytää elottomalta vaikuttavan ihmisen, sytty tulipalo, myrkyllistä ainetta leviää ympäristöön, joku putoaa veteen tai tarvitaan muuta nopeaa apua.

Hätänumeroon kannattaa soittaa epäroimättä, vaikka ei olisikaan varma tilanteen vakavuudesta. Hätäkeskus ratkaisee, onko avun lähettäminen tarpeen. Erilaiset tarkastuskäynnit ovat osa pelastusviranomaisen työtä. Erehtymisestä ei sakoteta soittajaa. Hätätilanteessa lapset voivat myös kysyä neuvoa numerosta 112, jos eivät tiedä, kuinka toimia.

Jos joku soittaa hätänumeroon tahallaan turhaan tai pilan päiten, vaarantuu todellisessa hädässä olevan avunsaantimahdollisuus. Soittaja saattaa joutua korvaamaan pelastusyksiköiden lähdöstä aiheutuneet kustannukset.

Hätänumeroon 112 soitetaan, kun tarvitaan kiireellistä apua hengen, terveyden, ympäristön tai omaisuuden ollessa uhattuna tai vaarassa.

Kyselyt ja muut kiireettömät asiat hoidetaan muulla tavoin. Esimerkiksi sähkökatkon tai muun poikkeuksellisen tilanteen aikana kuunnellaan tietoja radiosta ja vältetään soittamasta hätänumeroon. Tiedustelusoitot saattavat tukkia hätänumeron, jolloin kiireellistä apua tarvitsevat eivät saa yhteyttä hätäkeskukseen.

Tiesitkö:

Hätäkeskukseen tulevat puhelut jakautuvat seuraavasti:

- 50 % sairaankuljetus- ja ensihoitotoimenpiteet
- 45 % poliisitehtävät
- 5 % pelastustoimen tehtävät

Tulevaisuudessa sosiaalitoimen kriisiapu ja turvapuhelinpäivystys kasvattavat hätäpuhelimien sosiaalitoimen osuutta.

Suomessa tehdään noin 4 miljoonaa hätäilmoitusta vuosittain. Yksi päivystäjä käsittelee 8.000 – 10.000 hätäilmoitusta vuodessa.

Hätäkeskus vastaa hätäpuheluihin keskimäärin 10 sekunnissa. Hätäkeskuspäivystäjä tekee riskiarvioinnin ja päättää nopeimman ja soveliaimman avun lähettämisestä noin 90 sekunnissa.